

Titulació	Tipus	Curs
Criminologia	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Francisco Collazos Sanchez

Correu electrònic: francisco.collazos@uab.cat

Equip docent

Amanda Rodriguez Urrutia

Lara Grau Lopez

Maria Pilar Lusilla Palacios

José Antonio Navarro Sanchís

Jose Antonio Ramos Quiroga

Gemma Parramon Puig

Marc Ferrer Vinardell

Jose Salavert Jimenez

Laura Gisbert Gustemps

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

les classes s'imparteixen en castellà

Objectius

Aquesta assignatura opcional s'integra en la Menció en Execució Penal del quart curs del Grau de Criminologia i té com a objectiu oferir als alumnes una visió general dels principals trastorns mentals i quina és la seva relació amb la comissió de delictes. S'estudia, per una banda, les bases de la psicopatologia i dels trastorns psiquiàtrics més importants, així com l'associació entre aquests trastorns i la comissió de delictes. D'altra banda, es contemplen els aspectes relacionats amb el maneig d'aquest tipus de delinqüents i s'ofereix una perspectiva des de la psiquiatria forense.

Competències

- Demostrar que es comprenen els conceptes i els fonaments psicològics, pedagògics i sociològics de la criminologia.
- Redactar un treball acadèmic.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip i en xarxa.
- Utilitzar correctament el llenguatge jurídic, el psicològic, el pedagògic i el sociològic.
- Utilitzar els mètodes de recerca en ciències socials per diagnosticar els problemes de criminalitat.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el lèxic de la psicologia jurídica.
2. Fonamentar les bases psicològiques aplicades a la criminologia.
3. Redactar un treball acadèmic.
4. Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
5. Treballar de manera autònoma.
6. Treballar en equip i en xarxa.
7. Utilitzar mètodes de recerca en aquells àmbits psicològics relacionats amb la criminologia.

Continguts

Introducció

Aquesta assignatura consta de 6 crèdits del model ECTS. Cada un d'aquests crèdits comprèn 25 hores lectives, el que fa un total de 150 hores repartides de la següent manera:

- 13 sessions presencials de 3 hores: 39 hores (19,5 de teoria i 19,5 de seminari)
- Hores de treball extern dels alumnes: 106 hores (5 hores d'estudi per cadascuna de les classes presencials; 25 hores de preparació del treball grupal y 16 hores de preparació del peritatge).
- Tutories i Avaluació: 5 hores

Sessions Presencials: 13

Les sessions presencials es duren a terme al llarg del primer trimestre del curs 2025-26 (començament el 19 de setembre de 2025 i finalització, 19 de desembre de 2025), els divendres de 12:00 hores a 15:15 hores (amb quinze minuts de descans), ocupant la primera part a exposició teòrica i la segona a seminaris pràctics.

Programa

Mòdul 1

El primer mòdul de les classes (quatre primeres classes) estableix les bases teòriques sobre les quals se sustenta l'assignatura:

1. 19 setembre 2025

Psiquiatria Forense I: Introducció, conceptes generals. Dr. Francisco Collazos

2. 26 setembre 2025

Psiquiatria Forense II: El peritatge psicològic
Dr. Francisco Collazos

3 . 3 o c t u b r e 2 0 2 5
Història de la Psiquiatria
Psicopatologia General i Exploració psicopatològica
Dra. Amanda Rodríguez

4 . 1 0 o c t u b r e 2 0 2 5
Psicopatologia i Delictogènesis en Menors.
Dr. Josep Salavert

Mòdul 2

En el segon mòdul de classes s'aborden aquells trastorns psiquiàtrics amb una major repercussió legal. Es realitza a la primera part d'aquestes classes presencials un plantejament clínic i, a continuació, aprofitant per a això els seminaris, un psiquiàtric-legal de cada un d'ells.

5. 17 octubre 2025

Trastorns mentals orgànics i demències. Trastorn per Dèficit d'Atenció i Hiperactivitat en l'Adult.

Dr. Josep Antoni Ramos-Quiroga

6. 24 octubre 2025

Trastorns relacionats amb substàncies
Dra. Lara Grau

7. 31 Octubre 2025

T r a s t o r n s p s i c ò t i c s .
Dra. Gemma Parramón

8. 7 novembre 2025

Trastorns de l'espectre autista. Síndrome alcohòlica fetal
D r a . L a u r a G i s b e r t

9 . 1 4 n o v e m b r e 2 0 2 5
T r a s t o r n s de la personalitat.
Dr. Marc Ferrer

10. 21 novembre 2024

Trastorns afectius i trastorns d'ansietat. Conducta suïcida
Dra. Pilar Lusilla

11. 28 novembre 2024

P a r a f i l i e s
Dr. José Antonio Navarro

12. 5 desembre 2025

L a s i m u l a c i ó
Dr. Francisco Collazos

13. 12 desembre 2025

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Clases teòriques	19,5	0,78	1, 2, 7
Seminaris	19,5	0,78	2, 4, 6
Tipus: Supervisades			
Avaluació	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Tipus: Autònomes			
Elaboració d'un peritatge psicopatològic	16	0,64	1, 2, 3, 4, 6, 7
Elaboració d'un treball escrit sobre alguns dels temes de l'assignatura i la seva presentació oral en els seminaris	25	1	1, 2, 3, 4, 5, 7
Preparació de les classes presencials (5 hores d'estudi per cada una de les 13 sessions presencials).	65	2,6	1, 2, 5, 7

Metodologia del curs

Al llarg del curs es desenvoluparà la part teòrica en la primera part de cadascuna de les classes presencials. Aquestes classes es distribueixen en dos mòduls. El primer estableix les bases teòriques sobre les quals se sustenta l'assignatura. El gruix de l'assignatura es desenvolupa en el segon mòdul, en què s'alternen les classes eminentment clíniques, on es presenten els principals trastorns psiquiàtrics amb implicació legal i forense, amb aquelles sessions en què es planteja la relació entre aquests trastorns i la comissió de delictes.

Els seminaris queden reservats per aclarir, des d'una perspectiva més pràctica aquells aspectes que permetin una millor comprensió de l'assignatura. En aquests seminaris es tractarà d'il·lustrar, amb exemples pràctics, el contingut teòric de les classes presencials. Els seminaris es duran a terme a la segona part dels dies de les classes presencials. A més, en aquests espais docents els alumnes hauran de realitzar exposicions amb un enfocament pràctic sobre els temes que s'hagin desenvolupat a la part teòrica i que hauran d'haver ampliat amb el treball fora de l'aula.

Activitats externes de l'alumnat

Per assolir les competències de l'assignatura, els alumnes hauran de completar 106 hores de treball extern:

- Preparació de les classes presencials (5 hores d'estudi per cadascuna de les 13 sessions presencials): 65 hores.
- Elaboració d'un treball escrit sobre algun dels temes de l'assignatura i la seva presentació oral en els seminaris: 25 hores.
- Elaboració d'un peritatge psicopatològic: 16 hores.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació	20	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Exàmen	50	0	0	1, 2, 4, 5, 6, 7
Treball grupal (20%) y peritatje psicopatològic (10%)	30	0	0	3

Model d'avaluació

L'estudiant podrà optar per una avaluació única o una avaluació continuada.

Avaluació continuada:

- L'assistència a les classes presencials és obligatòria. És absolutament necessari per aprovar l'assignatura assistir a un mínim del 80% de les classes presencials. Les classes comencen puntualment i no s'admet l'entrada un cop han començat
- Presentació de treballs, o casos pràctics, en els diferents seminaris. El contingut d'aquests treballs versarà sobre algun dels temes tractats al llarg de l'assignatura i serà supervisat pel professor responsable.
- Examen
- Presentació de treballs, o casos pràctics, en els diferents seminaris. El contingut d'aquests treballs versarà sobre algun dels temes tractats al llarg de l'assignatura i serà supervisat pel professor responsable.

Qualificacions finals

L'avaluació de l'assignatura serà el resultat dels següents elements:

- a) Assistència a les classes presencials (20% del total de la qualificació)
- b) Realització de treballs (30% del total de la qualificació)
- c) Examen (50% del total de la qualificació)

Conductes fraudulent

La còpia o intent de còpia a l'examen conduirà a un 0 en la nota final, perdent l'alumne el dret a la re-avaluació. El plagi serà sancionat amb un 0. Els casos més greus conduiran a un 0 a l'assignatura i a la pèrdua del dret a la re-avaluació.

Treball final del grau

- S'ofereix la possibilitat de realitzar dos treballs de final de grau que s'han d'ajustar a la normativa establerta pel Grau de Criminologia. Un d'ells serà un Treball de recerca i l'altre, Treball de intervenció pràctica.
- Aquests dos treballs s'oferiran als alumnes de forma oberta i seran assignats a aquells que presentin millor expedient dins dels sol·licitants

Alumnat no avaluable

L'alumnat serà avaluable sempre que hagi realitzat un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. Si el valor de les activitats realitzades no arriba a aquest llindar, el professor/a de l'assignatura pot considerar l'estudiant com a no avaluable.

Avaluació única:

Pel que fa al sistema d'avaluació única s'estableix l'obligatorietat de realitzar l'examen tipus test de 50 preguntes al final de l'assignatura. La qualificació d'aquest examen suposarà el 50% de la nota final. Els alumnes que optin per aquest sistema d'avaluació única també hauran de defensar un peritatge psicopatològic (25% de la qualificació) i fer una entrevista individualitzada amb el coordinador de l'assignatura on s'avaluarà el grau d'adquisició de competències (25%).

Per poder preparar les diferents proves d'avaluació única, els estudiants hauran de consultar el material en PDF corresponent a les classes i que estarà disponible al Campus Virtual. A més, és de lectura aconsellable la bibliografia que hi ha al final d'aquesta guia docent.

En cas de no superar l'examen es podrà recuperar.

Bibliografia

Material obligatori

Cadascuna de les classes de teoria s'acompanyarà d'una presentació en Power Point el contingut pot considerar-se el text de referència, de coneixement necessari i suficient per a poder aprovar l'examen. La seva lectura és, per tant, obligatòria.

A continuació s'exposa una llista de textos la lectura no és obligatòria però sí aconsellable. Es recomana la lectura dels mateixos per complementar el contingut teòric exposat en les classes presencials. Tots els textos citats estan a disposició dels alumnes en el Servei de Psiquiatria de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron (Despatx Dr. Collazos, a l'Edifici Escola d'Infermeria, 5a Planta).

Bibliografia de consulta

Abernhe T. (1997). *Criminologie et psychiatrie*. Ed. Ellipses.

American Psychiatric Association. (2000). *Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales DSM-IV-TR* (4th ed., text rev.). Masson.

American Psychiatric Association (2002). *Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales Texto revisado*. Masson.

Appelbaum, P., & Gutheil, T. G. (1991). *Clinical handbook of psychiatry and the law* (2nd ed.). Williams & Wilkins.

Blugrass, R., & Bowden, P. (Eds.). (1990). *Principles and practice of forensic psychiatry*. Churchill Livingstone.

Carrasco, J. J., & Martín, J. M. (2010). *Tratado de Psiquiatría Legal y Forense* (4th ed.) Wolters Kluwer

Fuertes Rocañín J. C., Cabrera Forneiro J., & de la Gándara Martín J. J. (2004). *La Salud mental en los tribunales*. Arán.

Gelder, M. G., López-Ibor, J. J., & Andreasen, Nancy. (2003). *Tratado de psiquiatría*. Oxford University Press.

Gunn J & Taylor Pamela. (1993). *Forensic psychiatry: clinical, legal and ethical issues*. Butterworth/Heinemann.

Kaplan, H., & Sadock, B. (Eds.). (2000). *The comprehensive textbook of psychiatry* (7th ed.). Williams & Wilkins.

Simon, R. L. (1992). *Clinical psychiatry and the law* (2nd ed.). American Psychiatry Press.

Vallejo, J. (Ed.). (2002). *Introducción a la psicopatología y a la psiquiatría* (5th ed.), (pp.651-679). Masson.

Vallejo, J., & Leal, Carmen (Eds.). (2010). *Tratado de psiquiatría*. Ars Medica

Volavka, J. (1995). *Neurobiology of Violence*. American Psychiatric Press.

Programari

L'assignatura no fa servir cap programa informàtic específic

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	11	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt